

ปัจจัยที่มีผลต่อความร่วมมือทางธุรกิจ กรณีศึกษาอุตสาหกรรมข้าว

ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม

The Elementaries which Effect to Business Coordination : A Case Study of Rice Industry in Roi-Et Khonkaen Mahasarakham

ลักขณา ศิริจำปา¹ และศิรินทร เลียงจินดาถาวร²

Lakkana Sirijampha¹ and Sirintron Liengjindathaworn²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจในการร่วมมือทางธุรกิจของกลุ่มอุตสาหกรรมข้าว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ จำนวน 764 ฉบับ ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจในการร่วมมือทางธุรกิจ ประกอบด้วย 7 ปัจจัย ได้แก่ การผลิตในกระบวนการธุรกิจ กลไกการตลาดโครงสร้างการแข่งขัน อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง การสนับสนุนของรัฐบาลและสถาบันที่เกี่ยวข้อง ประโยชน์ที่ได้รับจากความร่วมมือทางธุรกิจ และความเชื่อถือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า

ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ บทบาทของรัฐบาล การประสานความร่วมมือของธุรกิจ ประโยชน์ที่ได้รับจากการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม และบรรยากาศในการแข่งขัน ทั้ง 5 ปัจจัยนี้มีผลกระทบในเชิงบวกและมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการร่วมมือทางธุรกิจของผู้ประกอบการ **ความตั้งใจในการร่วมมือทางธุรกิจเกิดขึ้น** เมื่อรัฐบาลได้ส่งเสริมการลงทุน ให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ จูงใจในการรวมกลุ่มกับกิจการอื่นๆ ในอุตสาหกรรมเดียวกันและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกัน และส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสมาคม ชมรมหรือกลุ่มทางธุรกิจที่เป็นแกนนำในการสร้างความร่วมมือ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการเชื่อว่าทำให้สามารถลดต้นทุนเพิ่มรายได้ เพิ่มความสามารถในการผลิต และได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากสถาบันที่เกี่ยวข้อง

ความเชื่อถือต่อการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมมีอิทธิพลต่อ ความตั้งใจในการให้ความร่วมมือทางธุรกิจ ความจริงใจต่อกันของผู้ประกอบการอุตสาหกรรม การปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องของสมาชิกกลุ่ม การรักษาสัญญาระหว่างกลุ่มสมาชิกด้วยกันและความเชื่อถือของข้อมูลจากผู้ประกอบการที่ได้รับจากกลุ่มอุตสาหกรรม

คำสำคัญ : ความร่วมมือทางธุรกิจ อุตสาหกรรมข้าว

^{1,2} อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
รับต้นฉบับ 15 มีนาคม 2551 รับลงพิมพ์ 26 พฤษภาคม 2551

ABSTRACT

This Research focuses on factors that affect business coordination intention of rice industry. Population derived from department of industrial work. Simple random sampling was used in this research, mail surveys was employed for data collection. The response rate was 35.86% (271/764). The instruments compose with 4 factors; resource in production, market mechanism, competition structure, relative industrials, government support, benefit from coordination and trust. The descriptive statistic were used to analyze group characteristic, Multiple regression analysis was use to test hypothesis.

Research result shown that government support and business coordination affect to business coordination intention, this factor is important, because business coordination intention emerging when government support investment. Government can support on many ways; such as, Training, Convince the entrepreneurs to participate in their business group or other groups. The benefiting derived from participating in industrial group affects business cooperation, When entrepreneurs joint in their group they expect business can minimize cost, increase revenues, more production capability, and gain finance support from financial institute. Trust on business coordination affects business coordination intention, When industry member integrity on other member, they will trust on data that received from industry group, and emerging of business coordination intention

Keywords : Business Coordination, Rice Industry

บทนำ

การประกอบธุรกิจในยุคที่เปิดเสรีภาพทางการค้านำไปสู่การแข่งขันของธุรกิจที่ไร้ขีดจำกัดทำให้ธุรกิจต้องรับมือกับการเปลี่ยนแปลงโลกได้อย่างรวดเร็ว และเชื่อมโยงเกี่ยวเนื่องกันมากขึ้นอันเป็นผลกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการภายในการพัฒนาด้านการตลาด เทคโนโลยีการสื่อสาร การคมนาคม รวมไปถึงนโยบายการเปิดการค้าเสรี ที่ส่งผลให้การแข่งขันทาง การค้ามีความรุนแรงมากขึ้น ประเทศที่พัฒนาแล้วหลายประเทศ มีการพัฒนาการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม (Cluster) จากการรวมกลุ่มผู้ประกอบการ เชื่อมโยงเป็นเครือข่าย และได้แสดงศักยภาพความได้เปรียบทางการค้าอย่างมาก ประเทศที่กำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศไทย จึงเริ่มสนใจยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเครือข่ายกันมากขึ้น เพื่อพัฒนาขีดความสามารถ และพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการภายในประเทศให้เข้มแข็งขึ้น การส่งเสริมให้เกิดการกลุ่มอุตสาหกรรมในทุกประเภทจึงถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจไทยให้เกิดความยั่งยืนแบบถาวร

นโยบายการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย ปี 2545-2549 มีนโยบายในการพัฒนาให้

SMES มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจโดยรวม และสามารถเป็นกลไกหลักในการสนับสนุนให้เศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพและมั่นคง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงโครงสร้างด้านการผลิต การค้าและการบริการเป็นการเพิ่มศักยภาพของสินค้าและบริการโดยรวมทั้งการพัฒนาคุณภาพคนเทคโนโลยีและการบริหารจัดการที่ดี เนื่องจากการพัฒนา SMES จะสามารถสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานรากและเศรษฐกิจชุมชนมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างงานและรายได้ให้กับสังคมท้องถิ่น

การพัฒนา SMES นั้นเป็นการเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาของประเทศและการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาวิสาหกิจที่ต่อเนื่องรวมถึงการสร้างสังคมผู้ประกอบการให้แพร่หลายสนับสนุนให้ผู้ประกอบการให้มีความรู้ และขีดความสามารถในการวิเคราะห์ การใช้ประโยชน์จากข่าวสารข้อมูล เพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศที่กลมกลืนกับกระแสเศรษฐกิจใหม่ ซึ่งนโยบายดังกล่าวทำให้เกิดแนวคิดในการกำหนดยุทธศาสตร์ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศปี 2545-2549 ซึ่งมีจุดเน้นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการส่งเสริมให้ SMES เติบโตอย่าง

ยั่งยืนโดยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน เสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการ และยกระดับทักษะของแรงงานใน SMES การส่งเสริมเทคโนโลยี การวิจัยพัฒนาและการสร้างนวัตกรรมรวมทั้งการเชื่อมโยงและรวมกลุ่มวิสาหกิจ (แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยปี 2545-2549)

จากการที่รัฐบาลได้กำหนดให้มีการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ในการสร้างความเจริญและความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศแนวคิดในการพัฒนาอุตสาหกรรม (cluster) จึงได้รับความสำคัญในฐานะเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการยกระดับการแข่งขันวิสาหกิจในประเทศซึ่งจะเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาในทุกระดับทั้งผู้ประกอบการ รัฐบาลและสถาบันต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันอย่างเป็นระบบและเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็งสามารถแข่งขันได้ในเวทีการค้าโลก เนื่องจาก cluster คือกลุ่มของธุรกิจและสถาบันที่เกี่ยวข้องมารวมตัวกันอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน มีความร่วมมือเกื้อหนุนเชื่อมโยงและส่งเสริมซึ่งกันและกันอย่างครบวงจรทั้งในแนวตั้งและแนวนอนโดยความร่วมมือเชื่อมโยงในแนวตั้งเป็นความร่วมมือของผู้ประกอบการ ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ และความร่วมมือในแนวนอนในความร่วมมือกับอุตสาหกรรมสนับสนุนต่างๆรวมทั้งหน่วยงานที่ให้บริการรวมทั้งสมาคมการค้า สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัยและพัฒนาตลอดจนภาครัฐต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันคือการเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) ซึ่งไม่ถือเป็นปัจจัยเป้าหมายของแต่ละหน่วยงานแต่เป็นวิธีการเพื่อเพิ่มความสามารถของ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มอุตสาหกรรมจะต้องวิเคราะห์จากคุณภาพของปัจจัยแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้วิสาหกิจสามารถเพิ่มผลผลิตได้และปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขด้านอุปสรรคต่อการพัฒนาวิสาหกิจซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้านได้แก่ เงื่อนไขของปัจจัยการผลิต เงื่อนไขด้านอุปสงค์ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนกัน รวมทั้งบริบทของการแข่งขันและกลยุทธ์ของธุรกิจ ทั้งนี้

ต้องให้ความสำคัญต่อบทบาทของรัฐบาลที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมากของปัจจัยพื้นฐาน 4 ด้านเพราะจะทำให้เกิดการเอื้ออำนวยต่อการปรับปรุงประสิทธิภาพของกิจการที่รวมอยู่ใน cluster นั้น

บทบาทของรัฐบาลในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ก็มีผลกระทบต่อการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมเป็นอย่างมากเนื่องจากแผนยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม มีวิสัยทัศน์คือเป็นศูนย์กลางทางการค้าการลงทุนและการบริการในภูมิภาคสู่สากลและมียุทธศาสตร์ในการรวบรวมและกระจายสินค้าในภูมิภาค สร้างศักยภาพการแข่งขันของอุตสาหกรรม ปรับโครงสร้างการผลิตและการตลาด การพัฒนาทุนมนุษย์ การส่งเสริมการท่องเที่ยวจากประเด็นยุทธศาสตร์ดังกล่าวจึงมีการสร้างวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าสู่ระบบการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม สร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาทของภาครัฐ รวมทั้งการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อที่ผู้ประกอบการจะได้มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยี และบริหารจัดการธุรกิจลดปัญหาการขาดเครื่องมืออุปกรณ์และระบบในการวิเคราะห์ตรวจสอบในการแข่งขันให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืนและต่อเนื่อง โดยการสร้างความเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพื่อลดต้นทุนในการจัดหาวัตถุดิบการพัฒนาเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและการเพิ่มความสามารถในการเข้าถึงแหล่งสนับสนุนต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความร่วมมือทางธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมข้าว

สมมติฐานการวิจัย

1. การสนับสนุนของรัฐบาลทำให้มีกลุ่มอุตสาหกรรมมีมากขึ้น
2. การตระหนักในประโยชน์จากการรวมกลุ่มกันของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมมีผลทำให้เกิดการรวม กลุ่มของอุตสาหกรรมมากขึ้น

3. ความเชื่อถือที่มีต่อกันของกลุ่มอุตสาหกรรมทำให้มีการรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจของอุตสาหกรรมมากขึ้น

4. อุตสาหกรรมที่มีการแข่งขันทางธุรกิจสูงมีแนวโน้มที่จะมีการรวมกลุ่มของอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตการวิจัยด้านสถานที่ระบบการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมและเนื้อหา ดังนี้

1. สถานที่ศึกษาในเขตกลุ่ม ร้อยแก่นสาร คือ จังหวัดร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม
2. ระบบการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม ศึกษาการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมของอุตสาหกรรมโรงสีข้าว
3. เนื้อหา ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความร่วมมืออุตสาหกรรมโดยศึกษาเงื่อนไขด้านปัจจัยการผลิตของวิสาหกิจ เงื่อนไขด้านอุปสงค์ที่มีผลต่อความร่วมมือในกลุ่มอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนในกลุ่มอุตสาหกรรมบริบทของการแข่งขันด้วยธุรกิจและบทบาทของรัฐบาลที่เอื้ออำนวยหรือเป็นอุปสรรคต่อการปรับปรุงประสิทธิภาพในการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม

1. ตัวแปรอิสระ

- 1.1 ปัจจัยการผลิตในกระบวนการธุรกิจที่มีผลต่อความตั้งใจในการร่วมมือทางธุรกิจ
- 1.2 กลไกการตลาดที่มีผลต่อความตั้งใจในความร่วมมือทางธุรกิจ
- 1.3 โครงสร้างการแข่งขันที่มีผลต่อความตั้งใจในความร่วมมือทางธุรกิจ
- 1.4 อิทธิพลของอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องที่มีผลต่อความตั้งใจในความร่วมมือทางธุรกิจ
- 1.5 การสนับสนุนของภาครัฐและสถาบันที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อความตั้งใจในความร่วมมือทางธุรกิจ
- 1.6 ความเชื่อถือต่อการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีผลต่อความตั้งใจในความร่วมมือทางธุรกิจ
- 1.7 ประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมมือในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีผลต่อความตั้งใจในความร่วมมือทางธุรกิจ

2. ตัวแปรตาม ความตั้งใจในการร่วมมือกับกลุ่มอุตสาหกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจในการร่วมมือทางธุรกิจของกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตข้าวในกลุ่มจังหวัดร้อย ขอนแก่น มหาสารคามมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. **ประชากร** คือ ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมผลิตข้าว ในกลุ่มจังหวัดร้อยเอ็ด ขอนแก่น และมหาสารคาม
2. **กลุ่มตัวอย่าง** ในการศึกษานี้ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างรายชื่อจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม และเนื่องจากกลุ่มประชากรที่สนใจมีจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงได้จำกัดจำนวนประชากรให้น้อยลง โดยการกำหนดขอบเขตของกรอบตัวอย่าง (Sampling frame) ที่จะใช้โดยการทำการสุ่มตัวอย่างรายชื่อของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมผลิตข้าว โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) และในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามวิธีของ Yamane (1973)

ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีดังกล่าว ผู้วิจัยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 จำนวนประชากรเป้าหมายทั้งสิ้น 8,681 กิจการ ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 382 กิจการ

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 382 กิจการผู้วิจัยคาดว่าจำนวนของผู้ที่เต็มใจตอบแบบสอบถามแล้วส่งคืนจะมีเพียงร้อยละ 50 ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการส่งแบบสอบถามจึงได้กำหนดไว้ที่ 764 สำหรับวิธีการแจกแบบสอบถามนั้นผู้วิจัยได้ใช้วิธีส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และกำหนดระยะเวลาในการตอบกลับ 3 สัปดาห์ ถ้าไม่ได้รับแบบสอบถามกลับในเวลาผู้วิจัยได้ทำการโทรศัพท์ติดตามแต่เนื่องจากวิสาหกิจบางแห่งไม่มีหมายเลขโทรศัพท์ ผู้วิจัยจึงได้ใช้วิธีส่งไปรษณียบัตรเพื่อกระตุ้นให้กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามกลับ

เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและออกแบบสอบถามโดยมีโครงสร้างดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพในกิจการของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจในการร่วมมือทางธุรกิจ

- ส่วนที่ 1 ปัจจัยการผลิตในกระบวนการธุรกิจ
 - ส่วนที่ 2 กลไกการตลาด
 - ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับโครงสร้างการแข่งขัน
 - ส่วนที่ 4 อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง
 - ส่วนที่ 5 การสนับสนุนของรัฐบาลและสถาบันที่เกี่ยวข้อง
 - ส่วนที่ 6 ความเชื่อถือในการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม
 - ส่วนที่ 7 ประโยชน์ที่ได้รับจากการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม
 - ส่วนที่ 8 การตั้งใจในการร่วมมือในกลุ่มอุตสาหกรรม
- ในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามให้มีระดับคะแนนการวัดโดยใช้มาตราวัด (Scales) แบบลิเคิทสเกล (Likert scale) โดยมีทางเลือกตอบได้ 5 ทาง และก่อนที่จะนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบแบบสอบถามกับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถาม กัลจากนั้นจึงได้นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการส่งแบบสอบถามจำนวน 764 กิจการ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและได้รับแบบสอบถามกลับจำนวน 274 ฉบับ อัตราการตอบกลับคิดเป็นร้อยละ 35.86 เพื่อให้ข้อมูลในงานวิจัยมีคุณภาพ ผู้วิจัยได้ถอนแบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับออกจากงานวิจัยเนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามไม่ตอบจำนวนหลายข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ทาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ
2. การทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์ การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่อายุของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในช่วงระหว่าง 46-55 ปี มีการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4-6 และมีตำแหน่งเป็นผู้บริหารขององค์กร

ปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจในการร่วมมือทางธุรกิจ

บทบาทของรัฐบาลและการประสานความร่วมมือของธุรกิจมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการร่วมมือทางธุรกิจ ปัจจัยนี้ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญ กล่าวคือความตั้งใจในการร่วมมือทางธุรกิจจะเกิดขึ้นได้ เมื่อรัฐบาลได้ให้การส่งเสริมการลงทุน จัดสัมมนาให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการมุ่งใจในการรวมกลุ่มกับกิจการอื่นๆ ในอุตสาหกรรมเดียวกันและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกัน ตลอดจนส่งเสริมให้มีการจัดตั้งเป็นสมาคม ชมรมหรือกลุ่มทางธุรกิจที่เป็นแกนนำในการสร้างความร่วมมือดังนั้นบทบาทของรัฐบาลและการประสานความร่วมมือทางธุรกิจ จึงถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เกิดความตั้งใจในการร่วมมือทางธุรกิจ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม

มีอิทธิพลต่อความร่วมมือทางธุรกิจของวิสาหกิจ กล่าวคือเมื่อมีการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการเชื่อว่าทำให้สามารถลดต้นทุน เพิ่มรายได้ เพิ่มความสามารถในการผลิต และได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากสถาบันที่เกี่ยวข้องดีกว่าการประกอบธุรกิจโดยลำพัง

ความเชื่อถือต่อการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม

มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการร่วมมือทางธุรกิจของวิสาหกิจ กล่าวคือหากอุตสาหกรรมมีความจริงใจต่อกัน สมาชิกปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง รักษาสัญญาที่ให้ไว้กับกลุ่มสมาชิกด้วยกัน จะนำไปสู่

ความเชื่อถือที่มีต่อข้อมูลที่ได้รับจากกลุ่มอุตสาหกรรม และทำให้เกิดความเชื่อถือต่อการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมและทำให้เกิดความตั้งใจในการร่วมมือทางธุรกิจ อีกทั้งบรรยากาศในการแข่งขันทางธุรกิจของอุตสาหกรรมก็มีผลต่อความตั้งใจในการร่วมมือทางธุรกิจ กล่าวคือ หากธุรกิจกำลังเผชิญกับการแข่งขันอย่างรุนแรงจากธุรกิจอื่น ธุรกิจขนาดใหญ่และธุรกิจระหว่างประเทศ บรรยากาศในการแข่งขันนั้นจะนำไปสู่ให้เกิดความตั้งใจในการร่วมมือทางธุรกิจ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ บทบาทของรัฐบาลการประสานความร่วมมือของธุรกิจ ประโยชน์ที่ได้รับจากการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม และบรรยากาศในการแข่งขันทั้ง 5 ปัจจัยนี้มีผลกระทบในเชิงบวกและมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการร่วมมือทางธุรกิจของผู้ประกอบการ **ความตั้งใจในการร่วมมือทางธุรกิจเกิดขึ้น** เมื่อรัฐบาลได้ส่งเสริมการลงทุนให้ความรู้แก่ ผู้ประกอบ จูงใจในการรวมกลุ่มกับกิจการอื่นๆ ในอุตสาหกรรมเดียวกันและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกัน และส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสมาคม ชมรมหรือกลุ่มทางธุรกิจที่เป็นแกนนำในการสร้างความร่วมมือ

2. ประโยชน์ที่ได้รับจากการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการเชื่อว่าทำให้สามารถลดต้นทุนเพิ่มรายได้ เพิ่มความสามารถในการผลิต และได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากสถาบันที่เกี่ยวข้อง

3. ความเชื่อถือต่อการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการให้ความร่วมมือทางธุรกิจ ความจริงใจต่อกันของผู้ประกอบการอุตสาหกรรม การปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องของสมาชิกกลุ่มการรักษาสัญญาระหว่างกลุ่มสมาชิกด้วยกันและ ความเชื่อถือของข้อมูลที่ได้รับจากกลุ่มอุตสาหกรรม

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. รัฐบาลควรกระตุ้นให้เกิดการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม โดยการส่งเสริมการลงทุนสนับสนุนให้เกิดความรู้ในการประกอบธุรกิจ จัดอบรม สัมมนา ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งเป็นสมาคม ชมรม หรือกลุ่มทางธุรกิจ

2. สมาคม ชมรม หรือกลุ่มทางธุรกิจ ที่เป็นแกนนำในการสร้างความร่วมมือทางธุรกิจต้องทำให้ผู้ประกอบการเชื่อว่าการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมนั้น ทำให้สามารถลดต้นทุนเพิ่มรายได้ เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตและได้รับการสนับสนุนต่างๆ

3. ผู้ประกอบการต้องเข้าใจว่าการรวมกลุ่มทางอุตสาหกรรมหรือการร่วมมือทางธุรกิจจะต้องอาศัยองค์ประกอบในหลายๆ ด้าน เพื่อวิเคราะห์ถึงขีดความสามารถในการแข่งขันองค์ประกอบดังกล่าวได้แก่ สภาพของปัจจัยพื้นฐานของประเทศ กลยุทธ์การแข่งขันของธุรกิจการเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกันของธุรกิจ เงื่อนไขและนโยบายของรัฐบาลและปัจจัยด้านโอกาสหรืออุปสรรคของประเทศ การสร้างกลุ่มอุตสาหกรรมจะทำให้เกิดการไหลเวียนข้อมูลที่จำเป็นทั้งระบบ อันจะนำไปสู่การเข้าถึงความต้องการและปัญหาของผู้บริโภคหรือผู้ซื้อได้อย่างแท้จริง

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม ที่ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาในครั้งนี้และสถาบันวิจัยและพัฒนาในการให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2544). **แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2545-2549**. กรุงเทพฯ :
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2545). **การใช้สถิติในงานวิจัยอย่างถูกต้องและได้มาตรฐานสากล**. กรุงเทพฯ : เพื่อฟ้าพรันต์.

Bradford, M. and F. J. Juan. (2003). Examining the role of innovation diffusion factors on the implementation success of enterprise resource planning systems **International Journal of Accounting Information Systems**, 4, 205-225.

Belsley, D. A. (1991). **Conditioning diagnostics collinearity and weak data in regression**. U.S.A : Willey.

Belsley, D. A., E. Kuh, and R. E. Welsch. (1980). **Regression Diagnostics : Identifying Influential Data and Sources of Collinearity**. New York : Wiley.

Cohen, J. and C. Patricia. (1983). **Applied Multiple Regression Correlation Analysis for the Behavioral Sciences**. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.

Hair Jr J. L. Anderson, R. L. Tatham and W. C. Black. (1995). **Multivariate data analysis with readings**. 4th ed. New Jersey : Prentice-Hall.

Hult, G. T. M., D. J. Ketchen Jr, and E. L. Nichols Jr, E. L. (2003). "Organizational Learning as a strategic resource in supply management," **Journal of operation management**, 21, 541-556.

Jon, K., L. T. Lai, K. hui, N. C. Dennis. and T. Suan Meng. (2001). **Proceedings of the 34th Hawaii International Conference on System Sciences**. IEEE.

Kaefer, F and E. Bendoly. (2004). Measuring the impact of organizational constraints on the success of business-to-business e-commerce efforts : a transactional focus **Information & Management**. 41, 529-541.

Koufaris, M. and W. Hampton-Sosa. (2004). The development of initial trust in an online company by new customers **Information & Management**. 41 : 377-397.

Nunnally, J. C. (1978). **Psychometric theory**. New York : Mc Graw-Hill.

Poon, S. (2000). Business environment and internet commerce benefit-a small business perspective **European journal of Information Systems**. 9, 72-81.

Yamane, T. (1973). **Statistics ; An Introductory Analysis**. New York : Harper & Row Publishers.

